

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Vojtěcha Šimíčka v právní věci žalobce **Ing. P. P.**, proti žalovanému **Krajskému státnímu zastupitelství v Ostravě**, se sídlem Ostrava, Na Hradbách 21, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 14. 10. 2010, č. j. 22 A 116/2010 - 9,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou na ochranu proti nečinnosti orgánu státní správy se žalobce domáhal, aby krajský soud zavázal žalovaného k řádnému vyřízení podaného trestního oznámení, vedeného u něj pod sp. zn. 2 KZN 3153/2010; dále se žalobce domáhal, aby byla žalovanému uložena povinnost zaplatit žalobci částku 10 000 Kč s příslušenstvím za prodlení a za poškození špatným úředním postupem. Krajský soud žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) a s odkazem na § 79 odst. 1 s. ř. s., usnesením ze dne 14. 10. 2010, č. j. 22 A 116/2010 – 9, odmítl.

Proti tomuto usnesení brojil žalobce (dále jen „stěžovatel“) podáním ze dne 29. 11. 2010 označeným jako 1) *Dotazy*, 2) *Trestní oznámení*, 3) *Žaloba pro zmatečnost*. Krajský soud podání stěžovatel posoudil podle obsahu jako kasační stížnost, neboť v něm bylo výslovně navrhováno zrušení napadeného usnesení. Vzhledem k tomu, že kasační stížnost nebyla zjevně opožděná ani nebyla podaná osobou k tomu zjevně neoprávněnou, začal krajský soud činit úkony podle § 108 s. ř. s. k odstranění vad kasační stížnosti.

Výzvou ze dne 10. 12. 2010, č. j. 22 A 116/2010 – 19, byl stěžovatel vyzván k zaplacení soudního poplatku za kasační řízení ve výši 3000 Kč. Stěžovatel na výzvu reagoval podáním žádosti o osvobození od soudních poplatků. Krajský soud usnesením ze dne 21. 12. 2010, č. j. 22 A 116/2010 – 26, stěžovatele od soudních poplatků pro řízení o kasační stížnosti osvobodil.

Usnesením ze dne 21. 12. 2010, č. j. 22 A 116/2010 - 27, krajský soud dále vyzval stěžovatele k odstranění vad kasační stížnosti, a to tak, že uvede, kdo jej bude v řízení o kasační stížnosti zastupovat, a to ve lhůtě jednoho měsíce od doručení usnesení. Zároveň byl stěžovatel

upozorněn, že nebude-li plná moc advokáta nebo žádost o ustanovení zástupce pro kasační řízení ve stanovené lhůtě krajskému soudu zaslána, bude kasační stížnost odmítnuta.

Obě usnesení krajského soudu (na č. l. 26 a 27) byla stěžovateli doručována společně datovou schránkou, což vyplývá z pokynu předsedkyně senátu soudní kanceláři ze dne 22. 12. 2010 na č. l. 29; obě usnesení byla stěžovateli doručena dne 2. 1. 2011. Přestože je na potvrzení o dodání doručení do datové schránky jako identifikace doručované písemnosti uvedeno pouze usnesení č. j. 22 A 116/2010 – 26, nelze mít pochybnosti o tom, že zároveň bylo stěžovateli doručeno i usnesení č. j. 22 A 116/2010 – 27, kterým byl vyzýván k doložení povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Pochybnosti o doručení tohoto usnesení nelze mít především proto, že stěžovatel na usnesení č. j. 22 A 116/2010 – 27 reagoval svým podáním ze dne 14. 1. 2011 (na č. l. 30), v němž uvedl, že uvedené usnesení je pro něj nesrozumitelné, a to především z důvodu, že si není vědom, že by podával *kasační stížnost*. Stěžovatel dále uvedl, že ke svému podání žádné zastoupení nepotřebuje. Krajský soud zaslal stěžovateli přípis ze dne 25. 1. 2011, č. j. 22 A 116/2010 – 34, který mu byl doručen dne 27. 1. 2011, v němž stěžovateli vysvětlil, že jeho podání ze dne 29. 11. 2010 posoudil podle obsahu jako kasační stížnost, neboť základním předpisem ve správním soudnictví je soudní řád správní, který podání žaloby pro zmatečnost neumožňuje, přičemž opravným prostředkem proti rozhodnutí krajského soudu je ve věcech správního soudnictví kasační stížnost. Krajský soud stěžovatele rovněž upozornil, že v napadeném usnesení byl o možnosti podání kasační stížnosti proti němu poučen. Krajský soud vysvětlil stěžovateli, že činil kroky k odstranění vad kasační stížnosti a v rámci těchto úkonů jej vyzval, aby doložil, kdo jej bude v řízení o kasační stížnosti zastupovat, přičemž byl poučen o následcích neodstranění těchto vad ve stanovené lhůtě. Na tento přípis reagoval stěžovatel dalším podáním ze dne 9. 2. 2011 (na č. l. 35 – 37), v němž uvedl, že poučení o možnosti podat kasační stížnost v napadeném usnesení neporozuměl, jelikož mu nebyl sdělen žádný relevantní důvod, proč by právě takto musel jako účastník řízení postupovat. Stěžovatel zpochybnil, že by byl povinen postupovat podle soudního řádu správního a uvedl, že řízení o kasační stížnosti se netýká jeho věci, že jeho podání ze dne 29. 11. 2010 bylo označeno správně; proto žádal soud, aby nefabuloval a vyřizoval obdržená podání tak, jak mu byla předložena. Poučení ze strany krajského soudu, že musí být v řízení o kasační stížnosti zastoupen advokátem požadoval opět za nepatřičnou fabulaci, která se vůbec netýká jeho věci.

Podle § 105 odst. 2 s. ř. s. platí, že stěžovatel musí být zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Stěžovatel ve svých shora popsaných podáních trval na tom, že pro řízení o žalobě pro zmatečnost zástupce nepotřebuje a vyzval krajský soud, aby vyřizoval jeho podání tak, jak mu jsou doručena. Povinnost zastoupení advokátem podle § 105 odst. 2 s. ř. s. označil stěžovatel za fabulaci krajského soudu.

Stěžovatel se domáhal ochrany ve správním soudnictví, a proto se na veškerý procesní postup soudů aplikuje soudní řád správní; občanský soudní řád se podle § 64 s. ř. s. ve správním soudnictví aplikuje přiměřeně, a to pouze v rozsahu jeho první a třetí části. Podle obsahu podání stěžovatele je jednoznačné, že jeho účelem bylo zrušení napadeného usnesení krajského soudu, jednalo se tedy nepochybně o opravný prostředek proti tomuto usnesení. Ačkoliv z pozdějších přípisů stěžovatele jednoznačně plyne, že trval na tom, že podal žalobu pro zmatečnost a odmítal se podřídit procesním pravidlům soudního řádu správního, nelze na tuto jeho argumentaci přistoupit. Jednak podle obsahu je podání stěžovatele ze dne 29. 11. 2010 bezesporu opravným prostředkem proti usnesení krajského soudu; takovým opravným prostředkem podle soudního řádu správního je kasační stížnost. Jednak právní úpravu žaloby pro zmatečnost nelze v soudním řízení správním použít ani přiměřeně, neboť je začleněna v části čtvrté občanského soudního

řádu (§ 228 a násl.). Se stěžovatelovým podáním proto bylo krajským soudem nakládáno jako s kasační stížností, která má vady, jež musí být odstraněny, aby byla projednatelná.

Přestože byla kasační stížnost podána včas a osobou k tomu oprávněnou, je nutno ji odmítnout, a to pro nedostatek jiné podmínky řízení – povinného zastoupení podle § 105 odst. 2 s. ř. s. Tato podmínka řízení je odstranitelná a stěžovatel byl povinen ve svém vlastním zájmu ji na výzvu odstranit.

Stěžovatel v soudem stanovené lhůtě jednoho měsíce nevyhověl výzvě soudu ke zvolení si advokáta pro řízení o kasační stížnosti, ani nedoložil, že by sám měl vysokoškolské vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie, ani nepožádal o ustanovení zástupce pro řízení o kasační stížnosti, a to navzdory poučení soudu o následcích nevyhovění této výzvě. Nejvyšší správní soud je povinen za této procesní situace kasační stížnost odmítnout, neboť pro trvající nedostatek obligatorní podmínky řízení v podobě povinného zastoupení advokátem, není možné v řízení pokračovat. Dlužno dodat, že stěžovatel neodstranil vadu kasační stížnosti ani do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti.

Na těchto závěrech nic nemění tvrzení stěžovatele, že zastoupení advokátem nepotřebuje. K tomu se konstatuje, že povinné zastoupení advokátem v řízení o kasační stížnosti bylo do zákona zakotveno proto, aby advokát lépe než sám účastník, který nemá odborné právnické vzdělání, chránil práva účastníka v tomto stadiu řízení. Pokud stěžovatel nemá dostatek finančních prostředků na náklady spojené s právním zastoupením, mohl požádat soud o bezplatné ustanovení advokáta; této možnosti stěžovatel nevyužil, přestože na ni byl výslovně upozorněn.

Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud odmítne návrh, mimo jiné jestliže nejsou splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.

Jelikož nedostatek kasační stížnosti nebyl přes výzvu soudu odstraněn a z tohoto důvodu nebylo lze v řízení pokračovat, Nejvyšší správní soud kasační stížnost v souladu s § 46 odst. 1 písm. a) ve spojení s § 120 s. ř. s. odmítl.

Výrok o náhradě nákladů řízení se opírá o § 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s., podle nichž žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, byla-li kasační stížnost odmítnuta.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. března 2011

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu